

23.5.2016

Kokousaika	23.5.2016 klo 13.00–14.32	
Kokouspaikka	Kaupunginhallituksen istuntosali, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13	
Läsnä		
Jäsenet		
	Rantala, Marcus Berner, Mikael Månsson, Björn Roos, JP Sjöberg, Lena Thors, Moa Wallgren, Thomas Vennamo, Meri	kaksikielisyystoimikunnan puheenjohtaja saapui 13:12, poissa 1 § (pöytäkirjantarkastaja) (pöytäkirjantarkastaja)
Muut		
	Peltonen, Antti Andersson, Henrik Saarinen, Susanna	hallintopäällikkö kielenkääntäjä kielenkääntäjä
Puheenjohtaja		
	Marcus Rantala	kaksikielisyystoimikunnan puheenjohtaja 1–5 §:t
Esittelijä		
	Antti Peltonen	hallintopäällikkö 1–5 §:t
Pöytäkirjapitäjä		
	Susanna Saarinen	kielenkääntäjä 1–5 §:t

23.5.2016

Tid	23.5.2016 kl. 13.00–14.32	
Plats	Stadsstyrelsens sessionssal, Stadshuset, Norra esplanaden 11–13	
Närvarande		
Ledamöter		
	Rantala, Marcus Berner, Mikael Månsson, Björn Roos, JP Sjöberg, Lena Thors, Moa Wallgren, Thomas Vennamo, Meri	tvåspråkighetskommitténs ordförande anlände 13:12, frånvarande 1 § (protokolljusterare) (protokolljusterare)
Övriga		
	Peltonen, Antti Andersson, Henrik Saarinen, Susanna	förvaltningschef translator translator
Ordförande		
	Marcus Rantala	tvåspråkighetskommitténs ordförande 1–5 §
Föredragande		
	Antti Peltonen	förvaltningschef 1–5 §
Protokollförelse		
	Susanna Saarinen	translator 1–5 §

23.5.2016

§	Asia Ärende	
1	1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta Laglighet och beslutsförhet och val av protokolljusterare
2	2	Kaupunginhallituksen vastaus kaksikielisyystoimikunnan esitykseen sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön muuttamisesta Stadsstyrelsens svar på tvåspråkighetskommitténs förslag till ändring av instruktionen för social- och hälsovårdsväsendet
3	3	Kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle esitettävät vastaukset kaksikielisyystoimikunnan esityksiin kaksikielisyiden huomioon ottamisesta johtamisjärjestelmän jatkovalmistelussa Svar till stadsstyrelsens ledarskapssektion på tvåspråkighetskommitténs förslag till beaktande av tvåspråkigheten i den fortsatta beredningen av ledarskapssystemet
4	4	Kaksikielinen Helsinki -raportin toimenpide- ja kehittämissuositukset Åtgärds- och utvecklingsförslagen i rapporten Det tvåspråkiga Helsingfors
5	5	Kaksikielisyystoimikunnan kokoontuminen vuonna 2016 Tvåspråkighetskommitténs sammanträden år 2016

15.4.2016

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaksikielisyystoimikunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Lena Sjöbergin ja Thomas Wallgrenin.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.4.2016

§ 2

Kaupunginhallituksen vastaus kaksikielisyystoimikunnan esitykseen sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön muuttamisesta

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä 1 olevan vastauksen.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaksikielisyystoimikunta esitti 12.1.2016, 3 § kaupunginhallitukselle, että kaupungin johtosääntöä muutetaan kiireellisesti siten, että sosiaali- ja terveyslautakunnan kolmannelle jaostolle annetaan lisätehtäviä.

Sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on 2.5.2016 antanut kaupunginhallituksen puolesta vastauksen esitykseen.

Vastaus on liitteenä 1.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.4.2016

§ 3

Kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle esitettävät vastaukset kaksikielisyystoimikunnan esityksiin kaksikielisyyden huomioon ottamisesta johtamisjärjestelmän jatkovalmistelussa

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä 1 olevan lyhennelmän kaupunginhallituksen johtamisen jaoston kokouksen 16.5.2016 esityslistalta kohdasta Kj/3.

Kaksikielisyystoimikunta päätti lisäksi todeta seuraavaa:

Helsingin kaksikielisyystoimikunta näkee riskejä kaupunginjohtaja Jussi Pajusen esittämässä ehdotuksessa uudeksi organisaatiomalliksi. Erityisen ongelmallisia ovat koulutustoimialalle ja sosiaali- ja terveystoimialalle esitetyt suuret muutokset, joiden seuraukset ovat haitallisia Helsingin kaksikielisyydelle.

Sen vuoksi kaksikielisyystoimikunta ehdottaa yksimielisesti, että:

- a) sivistystoimialalle perustetaan vahva ja elinvoimainen ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, johon lasketaan kuuluvaksi ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lisäksi myös ruotsinkielinen työväenopisto Arbis. Arbis on tällä hetkellä kulttuuritoimialaan kuuluva erillinen palvelukokonaisuus. Arbis ja vapaa sivistystyö vahvistavat ruotsinkielistä palvelukokonaisuutta ja ovat johdonmukainen lisä ruotsinkielisen sivistystyön kehittämiseen yhtenäisenä kokonaisuutena. Tämä on myös muiden kaupunkien käyttämä ja ulkopuolisten asiantuntijoiden suosittama malli.
- b) sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen ruotsinkielinen jaosto säilytetään ja sen valtuuksia laajennetaan oikeussuojan turvaamiseksi. Lisäksi säilytetään vaatimus, jonka mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnassa on oltava vähintään yksi ruotsinkielistä väestöä edustava jäsen.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta toimikunta päätti yksimielisesti todeta seuraavaa:

15.4.2016

Helsingin kaksikielisyystoimikunta näkee riskejä kaupunginjohtaja Jus-
si Pajusen esittämässä ehdotuksessa uudeksi organisaatiomalliksi.
E erityisen ongelmallisia ovat koulutustoimialalle ja sosiaali- ja terveys-
toimialalle esitetyt suuret muutokset, joiden seuraukset ovat haitallisia
Helsingin kaksikielisyydelle.

Sen vuoksi kaksikielisyystoimikunta ehdottaa yksimielisesti, että:

- a) sivistystoimialalle perustetaan vahva ja elinvoimainen ruotsin-
kielinen palvelukokonaisuus, johon lasketaan kuuluvaksi ruot-
sinkieli- sen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulu-
tuksen lisäksi myös ruotsinkielinen työväenopisto Arbis. Arbis
on tällä hetkellä kulttuuritoimialaan kuuluva erillinen palveluko-
konaisuus. Arbis ja vapaa sivistystyö vahvistavat ruotsinkielistä
palvelukokonaisuutta ja ovat johdonmukainen lisä ruotsinkieli-
sen sivistystyön kehittämiseen yhtenäisenä kokonaisuutena.
Tämä on myös muiden kaupunkien käyttämä ja ulkopuolisten
asiantuntijoiden suosittama malli.
- b) sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen ruotsinkielinen jaosto
säilytetään ja sen valtuuksia laajennetaan oikeussuojan tur-
vaamiseksi. Lisäksi säilytetään vaatimus, jonka mukaan sosiaa-
li- ja terveyslautakunnassa on oltava vähintään yksi ruotsinkie-
listä väestöä edustava jäsen.

Päätösehdotus

Kaksikielisyystoimikunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä 1 olevan ly-
hennelmän kaupunginhallituksen johtamisen jaoston kokouksen
16.5.2016 esityslistalta kohdasta Kj/3.

Esittelijän perustelut

Kaksikielisyystoimikunta esitti 15.4.2016 3 § kaupunginhallitukselle
kahdeksankohtaisen luettelon, jonka sisältämät kaksikielisyyden to-
teuttamiseen liittyvät asiat olisi otettava huomioon johtamisjärjestel-
män jatkovalmistelussa.

Kaupunginjohtajan esitystä johtamisjärjestelmän uudistamiseksi ja hal-
lintosäännön hyväksymiseksi käsitellään johtamisen jaostossa
16.5.2016. Esitys sisältää esittelijän kannanoton kaksikielisyystoimi-
kunnan ehdotuksiin.

Kyseessä on esitys, joka käsitellään johtamisen jaoston jälkeen vielä
kaupunginhallituksessa ennen sen etenemistä kaupunginvaltuustoon.
Kaupunginhallitus päättää lopullisesti valtuustoesityksen perusteluista.

15.4.2016

Liitteenä 1 on lyhennelmä jaoston esityslistalta kaksikielisyysasioiden kohdalta.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06800001200062637
Alv.nro
FI02012566

15.4.2016

§ 4

Kaksikielinen Helsinki -raportin toimenpide- ja kehittämissuositukset

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti panna asian pöydälle.

Päätösehdotus

Kaksikielisyystoimikunta päättää ryhmitellä toimenpide- ja kehittämissuositukset ja asettaa ne tärkeysjärjestykseen liitteen 1 mukaisesti.

Kaksikielisyystoimikunta esittää, että kaupungin asianomaiset hallintokunnat ja viranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin esitettyjen ehdotusten täytäntöönpanemiseksi ja ottavat huomioon ne toimintaa kehitettäessä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen päätöksen 19.10.2015, 986 § mukaan kaksikielisyystoimikunnan tehtävänä on muun muassa tehdä esityksiä kaksikielisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Kaksikielisyystoimikunnan lähetekeskustelussa 11.12.2015, 3 § työsuunnitelmasta todettiin, että toimikunta perehtyy Kaksikielinen Helsinki -työryhmän toimenpide-ehdotuksiin, priorisoi niitä ja pohtii, olisivatko toimenpiteet toteutettavissa ja millä aikataululla.

Kaupunginjohtaja asetti 18.12.2013, 113 § Kaksikielinen Helsinki -työryhmän. Työryhmän tehtävänä oli kartoittaa kaksikielisuuden edistämistarpeita kaupungin hallinnossa ja palveluissa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategiaohjelman 2013–2016 mukaisesti henkilöstön ruotsin kielen osaamisen ja ruotsinkielisten palvelujen näkökulmasta ja tehdä kartoituksen pohjalta niitä koskevia kehittämissuosituksia. Työryhmä antoi raporttinsa, Kaksikielinen Helsinki: Kaksikielisyys selvitys ja toimenpide-ehdotukset, 8.1.2015.

Työryhmä esitti seuraavat kehittämissuositukset (raportin sivut 26–31)

Koko kaupunki

- Korkein johto sitoutetaan kaksikielisyyskysymyksiin. Jokaisessa sekä suomen että ruotsinkielisiä palveluita tarjoavassa virastossa on yksi henkilö, joka vastaa johtoryhmän ruotsinkielisestä

15.4.2016

toiminnasta, tai henkilö, joka raportoi johtoryhmälle säännöllisesti ja järjestelmällisesti.

- Jokaisella virastolla on ajantasainen kielisuunnitelma. Se tarkistetaan säännöllisesti, esimerkiksi valtuustokausittain. Kaupunginkanslia päivittää virastojen ja liikelaitosten kielisuunnitelmia koskevaa ohjeistustaan.
- Viraston kielisuunnitelman pohjalta asetetaan suunnitelman toteuttamiseen sidottuja tulospalkkaustavoitteita. Niitä tarkistetaan säännöllisesti ja järjestelmällisesti yksittäisten virastojen kielisuunnitelmien ja/tai laatukäsikirjojen pohjalta.

Kääntäminen ja tiedotus

- Jokaisessa virastossa on joko omia ammattitermit hallitsevia kielenkääntäjiä tai, mikäli palvelut hankitaan ulkoa, virasto voi luoda pysyvämpiä suhteita johonkin kaupungin valitsemista käännöstoimistoista. Pienet virastot voivat perustaa yhteisiä kääntäjän ja tiedottajan virkoja ja/tai yhdistää tiedotus- ja käännöstehtävät.
- Niillä virastoilla, joilla on myös ruotsinkielistä toimintaa, on oma ruotsinkielinen tiedottaja.
- Kaupungin kylteissä tieto on kahdella kielellä, ja kaksikielisyyden tulee näkyä julkisissa laitoksissa ja se pitää huomioida nimissä ja logoissa.
- Asiakaspalvelun lomakkeet on laadittu molemmilla kielillä, ja kaupunki siirtyy käyttämään ainoastaan kaksikielisiä lomakkeita.
- Luodaan internetportaali, johon on koottu tietoa nuorille suunnatusta hoidosta ja palveluista ruotsin kielellä.

Ruotsin kielen taitoisen henkilöstön rekrytointi ja jatkokoulutus

- Kielitaidon tarve huomioidaan aina rekrytoinnissa.
- Virastot huolehtivat siitä, että henkilöstöllä on mahdollisuus kielilliseen jatkokoulutukseen työaikana. Lisäksi ne tekevät yhteistyötä Oiva Akatemian sekä Helsingin ruotsinkielisen ja suomenkielisen työväenopiston kanssa.

Hankinnat

- Jokainen virasto huomioi kielelliset laatukysymykset hankinnoissaan ja asettaa hankinnoille kielellisiä kriteerejä. Virastot seuraavat hankittujen palveluiden ja tuotteiden laatua myös kielinäkökulmasta ja reklamoivat niistä tarvittaessa.

Kaupunginkanslia
Henkilöstöosasto

15.4.2016

- Henkilöstöosasto tarkistaa kaupungin antaman ohjeistuksen viroissa vaadittavasta kielitaidosta ja päivittää kielisääntöjä ja hallintosäännön 24 §:ää täydentäviä ohjeistuksia.
- Kielilisien maksamisen periaatteet tarkistetaan, ja kaikki virastot noudattavat samoja ohjeita.
- Henkilöstöosasto täydentää kaupungin sisäisiä rekrytointiaineistoja kielten huomioimista koskevilla ohjeilla ja lisää omaan aineistoonsa hyvän rekrytoinnin mallin.
- Kaikki markkinointimateriaali Helsingistä työnantajana on käännetty ruotsiksi. Kaksikielisyyttä korostetaan myös suomenkielissä aineistoissa.
- ”Helsinkirekrystä” tehdään täysin kaksikielinen.

Tietotekniikka- ja viestintäosasto

- Kaupunginkanslian viestintästrategiassa otetaan kantaa siihen, kuinka internetiä ja sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää kaksikielisessä tiedottamisessa.
- Kaupungin virastojen ja liikelaitosten tiedottamisohjeita päivitetään ja selkeytetään ruotsinkielisen viestinnän ja markkinoinnin osalta.
- Kaupunkitason osallisuushankkeissa luodaan malli kielinäkökulman huomioimiselle.
- Kaupungin palautejärjestelmää kehitetään niin, että ruotsinkielisestä palvelusta annettavaa palautetta seurataan systemaattisesti.
- Palvelukarttaa kehitetään ruotsinkielisiä palveluja huomioon ottaen, ja virastoilta pyydetään tietoja tuottamistaan ruotsinkielisistä palveluista.
- Maahanmuuttajille kerrotaan kotoutumismahdollisuudesta joko suomeksi tai ruotsiksi (yhteistyössä Helsingin ruotsinkielisen työväenopiston kanssa), kahdesta rinnakkaisesta koulujärjestelmästä sekä muista kielellisistä palveluista.

Elinkeino-osasto

- Kaupunginkanslian elinkeino-osasto tarjoaa riittävästi myös ruotsinkielistä neuvontaa ja materiaalia YritysHelsingissä, Respassa ja Tulevaisuustiskillä.

Helsingfors arbis

- Helsingin ruotsinkielinen työväenopisto Helsingfors arbis vastaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ruotsiksi.

Tietokeskus

- Helsingin Tila- ja kehitys tehdään kerran valtuustokaudessa (hyvinvointikertomus). Väliarvioon tai sen liitteeksi sisällytetään osio ruotsinkielisen väestön tilanteesta.

15.4.2016

- Tieken julkaisut, arkistopalvelut ja verkkopalvelut ovat saatavilla osittain ruotsinkielisenä. Esim. julkaisuissa on käännetty vähintään esipuheet ja tiivistelmät ruotsiksi. Tilastotuotannossa huomioidaan nykyistä paremmin ruotsinkielisen väestön tilanne.
- Ruotsinkieliselle henkilökunnalle tarjotaan täydennyskoulutusta, kursseja tai opintopiirejä kysynnän mukaan myös ruotsinkielellä.
- Helsingin kaupungin palautejärjestelmän tiedot ruotsinkielisten osalta analysoidaan (mikäli tieto on saatavilla).

Liikuntavirasto

- Liikuntavirasto kehittää pääkaupunkiseudun liikuntavirastojen välistä tiedotusta ja toimintaa koskevaa ruotsinkielistä yhteistyötä.
- Aloitetaan yhteistyö Helsingin ruotsinkielisen työväenopiston kanssa niin kurssitoiminnan koordinoinnin kuin liikuntakursseista tiedottamisen osalta.

Kulttuurikeskus

- Kulttuurikeskuksessa on päätoiminen ruotsinkielinen tiedottaja.
- Kaikki kulttuuritalot tuottavat enemmän ruotsinkielistä sisältöä.
- Kaksikielisyys huomioidaan rekrytoinnissa.

Kaupunginkirjasto

- Kaiken suurelle yleisölle (eli kaikille käyttäjille) suunnatun kampanjamarkkinoinnin ym. tulee olla kaksikielistä.
- Ruotsinkielisen kirjastopalvelun kehitys ja trendit noudattavat suomenkielisen palvelun kehitystä.
- Keskuskirjaston ruotsinkielinen palvelu huomioidaan jo kirjaston suunnitteluvaiheessa.

Nuorisoasiainkeskus

- Ruotsinkielinen nuorisotyö on kiinteä osa nuorisoasiainkeskusta ja voimavara, joka yhteistyössä suomenkielisen nuorisotyöryhmiensä kanssa edistää kaksikielisyttä nuorten Helsingissä.
- Helsingiläistä nuorisotyötä tehdään nuorten omissa toimintaympäristöissä, esimerkiksi kouluissa. Eri äidinkielten ei tulisi olla erottava tekijä vaan ne tulisi nähdä voimavarana. Nuorten oma äidinkieli turvataan ja sitä vahvistetaan tarjoamalla vapaa-ajalle tilaa ja tekemistä myös ruotsin kielellä.
- Nuorisoasiainkeskuksen ruotsinkielinen nuorisotyöryhmä vahvistaa yhteistyötä opetusviraston ruotsinkielisen päivähoito- ja koulutuslinjan kanssa ja kehittää yhteistyömuotoja myös mui-

15.4.2016

den ruotsinkielisten sekä kunnallisten että kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan alalla.

- Nuorten palvelupiste ja Ohjaamo- hanke kytkeytyvät yhteen ja palvelu avataan nuorille keväällä 2015. Tässä kokonaisuudessa nuoret saavat palvelua molemmilla kotimaisilla kielillä.

Opetusvirasto, ruotsinkielisen päivähoiton ja opetuksen linja

- Ruotsinkielisen päivähoiton ja opetuksen linjalla on päätoiminen tiedottaja.
- Ruotsinkielisen päivähoiton ja opetuksen linja rekrytoi ruotsinkielisiä opettajia aktiivisessa yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin kanssa. Yksi ruotsinkielisen päivähoiton ja opetuksen linjan virkamies saa tehtäväkseen toimia yliopistojen yhteishenkilönä.

Sosiaali- ja terveysvirasto

- Kielellinen palvelu huomioidaan automaattisesti organisaatiota ja toimintaa muutettaessa, erityisesti sosiaali- ja terveysviraston uuden palveluverkostosuunnitelman yhteydessä.
- Riittävät ruotsinkieliset henkilöstöresurssit turvataan ruotsinkielisissä keskitetyissä tiimeissä.
- Virasto panostaa systemaattisesti ruotsinkielisen henkilöstön palkkaamiseen niille palvelualueille, joilla kielitaitoisesta henkilökunnasta on pulaa.
- Sosiaali- ja terveysviraston sisäinen ohjeistus liittyen kielellisiin palveluihin päivitetään, erityisesti sosiaalipalveluiden osalta.
- Sosiaali- ja terveysvirastolla on oma päätoiminen ruotsinkielinen tiedottaja.
- Yhteistyötä vahvistetaan niin ruotsinkielisiä asiakkaita palvelevien tiimien ja työntekijöiden välillä kuin kaupungin muiden ruotsinkielisten toimijoiden, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa.

Varhaiskasvatusvirasto

- Ruotsinkielistä leikkipuistotoimintaa kehitetään yhteistyössä ruotsinkielisen päivähoiton ja opetuksen linjan kanssa

Hankintakeskus

- Kielikysymys huomioidaan hankintaprosesseissa ja tästä laaditaan ohjeistuksia hankintakäsikirjaan.
- Tietojärjestelmien hankinnassa kielivaatimukset huomioidaan jo hankintavaiheessa.

15.4.2016

Liite 1 jaotteluista ja priorisoinneista on muodostunut kokouksessa 3.3.2016 käydyn keskustelun tuloksena.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.4.2016

5 §

Kaksikielisyystoimikunnan kokoontuminen vuonna 2016

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti pitää kokouksensa kaupungintalolla syyskaudella 2016

12.8.2016 klo 13 (aihe: saatekirje)

14.9.2016 klo 14 (aihe: kaksikielisyys sosiaali- ja terveystoimessa)

12.10.2016 klo 14 (aiheet: osallisuus kahdella kielellä ja hallintosäännön valmistelu)

17.11.2016 klo 14 (aiheet: henkilöstöön ja viestintään liittyvät kaksikielisyysasiat)

9.12.2016 klo 14 (aihe: lähetekeskustelu 2017–2021 strategiatyötä varten)

Samalla kaksikielisyystoimikunta päätti, että puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn takia peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan vähintään viikkoa ennen kokousta.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 3 §:n mukaan toimitilin kokoukseen päättämiseen aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

15.4.2016

§ 1

Laglighet och beslutsförhet och val av protokolljusterare

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade konstatera att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutsfört.

Samtidigt beslutade tvåspråkighetskommittén välja Lena Sjöberg och Thomas Wallgren till protokolljusterare.

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.4.2016

§ 2

Stadsstyrelsens svar på tvåspråkighetskommitténs förslag till ändring av instruktionen för social- och hälsovårdsväsendet

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade anteckna svaret i bilaga 1.

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Tvåspråkighetskommittén förelade 12.1.2016 (3 §) stadsstyrelsen ett förslag om att stadens instruktion i brådskande ordning ska ändras så att social- och hälsovårdsnämndens tredje sektion får ytterligare uppgifter.

Biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet har 2.5.2016 svarat på förslaget på stadsstyrelsens vägnar.

Svaret finns som bilaga 1.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.4.2016

§ 3

Svar till stadsstyrelsens ledarskapssektion på tvåspråkighetskommitténs förslag till beaktande av tvåspråkigheten i den fortsatta beredningen av ledarskapssystemet

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade anteckna sammandraget av punkt Kj/3 på föredragningslistan för stadsstyrelsens ledarskapssektions sammanträde 16.5.2016. Sammandraget finns som bilaga 1.

Tvåspråkighetskommittén beslutade dessutom konstatera följande:

Helsingfors tvåspråkighetskommitté ser risker i det förslag till ny organisationsmodell som stadsdirektör Jussi Pajunen lagt fram. Speciellt problematiskt är de stora förändringar som föreslås inom utbildningssektorn och inom social- och hälsovården. Dessa förändringar har negativa konsekvenser för det tvåspråkiga Helsingfors.

Tvåspråkighetskommittén föreslår därför enhälligt att:

- a) En stark och livskraftig svenskspråkig servicehelhet för utbildningen grundas under bildningssektorn. Till den hänförs förutom den svenskspråkiga småbarnsfostran, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen också det svenskspråkiga arbetarinstitutet Arbis. Arbis är nu en egen servicehelhet under kultursektorn. Arbis och den fria bildningen stärker den svenskspråkiga servicehelheten och är ett logiskt komplement som gör att all svenskspråkig bildningsservice utvecklas som en enhetlig helhet. Detta är också en modell som används i andra städer och förordas av utomstående experter.
- b) Den svenska sektionen under social- och hälsovårdsnämnden kvarstår med utvidgade befogenheter för att trygga rättsskyddet, liksom också kravet på att minst en medlem av social- och hälsovårdsnämnden ska representera den svenskspråkiga befolkningen.

Behandling

På förslag av ordföranden beslutade kommittén dessutom enhälligt konstatera följande:

Helsingfors tvåspråkighetskommitté ser risker i det förslag till ny organisationsmodell som stadsdirektör Jussi Pajunen lagt fram. Speciellt

15.4.2016

problematisert är de stora förändringar som föreslås inom utbildningssektorn och inom social- och hälsovården. Dessa förändringar har negativa konsekvenser för det tvåspråkiga Helsingfors.

Tvåspråkighetskommittén föreslår därför enhälligt att:

- a) En stark och livskraftig svenskspråkig servicehelhet för utbildningen grundas under bildningssektorn. Till den hänförs förutom den svenskspråkiga småbarnsfostran, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen också det svenskspråkiga arbetarinstitutet Arbis. Arbis är nu en egen servicehelhet under kultursektorn. Arbis och den fria bildningen stärker den svenskspråkiga servicehelheten och är ett logiskt komplement som gör att all svenskspråkig bildningsservice utvecklas som en enhetlig helhet. Detta är också en modell som används i andra städer och förordas av utomstående experter.
- b) Den svenska sektionen under social- och hälsovårdsnämnden kvarstår med utvidgade befogenheter för att trygga rättsskyddet, liksom också kravet på att minst en medlem av social- och hälsovårdsnämnden ska representera den svenskspråkiga befolkningen.

Beslutsförslag

Tvåspråkighetskommittén beslutar anteckna sammandraget av punkt Kj/3 på föredragningslistan för stadsstyrelsens ledarskapssektions sammanträde 16.5.2016. Sammandraget finns som bilaga 1.

Föredragandens motiveringar

Tvåspråkighetskommittén förelade 15.4.2016 (3 §) stadsstyrelsen en förteckning på åtta punkter med frågor kring genomförandet av tvåspråkigheten som ska beaktas i den fortsatta beredningen av ledarskapssystemet.

Ledarskapssektionen behandlar 16.5.2016 stadsdirektörens förslag till reform av ledarskapssystemet och godkännande av förvaltningsstadgan. I förslaget ingår föredragandens ställningstagande till tvåspråkighetskommitténs framställningar.

Det är fråga om ett förslag som efter ledarskapssektionen också kommer att behandlas av stadsstyrelsen innan det föreläggs stadsfullmäktige. Stadsstyrelsen fattar det slutliga beslutet om motiveringarna till förslaget till fullmäktige.

15.4.2016

Ett sammandrag av punkten för tvåspråkighetsfrågor på sektionens föredragningslista finns som bilaga 1.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.4.2016

§ 4

Åtgärds- och utvecklingsförslagen i rapporten Det tvåspråkiga Helsingfors

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade bordlägga ärendet.

Beslutsförslag

Tvåspråkighetskommittén beslutar gruppera åtgärds- och utvecklingsförslagen och sätta dem i prioritetsordning enligt bilaga 1.

Tvåspråkighetskommittén föreslår att stadens vederbörande förvaltningar och myndigheter ska skrida till åtgärder i syfte att verkställa de framställda förslagen och beakta dessa vid utvecklingen av verksamheten.

Föredragandens motiveringar

Enligt stadsstyrelsens beslut 19.10.2015 (986 §) har tvåspråkighetskommittén till uppgift bland annat att komma med framställningar om främjande och genomförande av tvåspråkigheten.

Under tvåspråkighetsnämndens remissdebatt 11.12.2015 (3 §) om arbetsplanen konstaterades det att kommittén fördjupar sig i åtgärdsförslagen från arbetsgruppen för ett tvåspråkigt Helsingfors, prioriterar dem och funderar om åtgärdsförslagen kan förverkligas och enligt vilken tidtabell.

Stadsdirektören tillsatte 18.12.2013 (113 §) arbetsgruppen för ett tvåspråkigt Helsingfors. Arbetsgruppen hade till uppgift att kartlägga behoven att främja tvåspråkigheten i stadens förvaltning och tjänster i enlighet med strategiprogrammet 2013–2016 med avseende på de anställdas kunskaper i svenska och de svenskspråkiga tjänsterna, och att utifrån kartläggningen framställa utvecklingsförslag i dessa frågor. Arbetsgruppen lämnade sin rapport Det tvåspråkiga Helsingfors: Utredning om tvåspråkigheten och åtgärdsförslag, 8.1.2015.

Arbetsgruppen framställde följande utvecklingsförslag (s. 27–32 i rapporten):

Hela staden

- Tvåspråkighetsfrågorna förankras i högsta ledningen. Varje verk som producerar både svensk och finsk service, har en

15.4.2016

person som representerar/ansvarar för den svenska verksamheten i ledningsgruppen, eller en person som rapporterar till ledningsgruppen regelbundet och systematiskt.

- Varje verk har en uppdaterad språkplan. Planen ses över regelbundet, t.ex. varje fullmäktigeperiod. Stadskansliet uppdaterar sina instruktioner om verkens och affärsverkens språkplaner.
- Med stöd i ett verks språkplan sätts en del av målen för resultatlönen upp utgående från hur planen förverkligas. Den ses regelbundet och systematiskt över enligt de enskilda verkens språkplaner och/eller kvalitetshandböcker.

Översättning och information

- Varje verk har antingen egna anställda översättare som behärskar sitt fackspråk, eller i de fall då tjänsterna upphandlas kan verket skapa mera bestående relationer till någon av de översättningsbyråer som staden har upphandlat. Små verk kan skapa gemensamma översättar- och informatörsbefattningar och/eller kombinera informations- och översättaruppdrag.
- De verk som producerar verksamhet på svenska har en egen svenskspråkig informatör.
- Staden skyltar på två språk och tvåspråkigheten ska synas på offentliga institutioner och beaktas i namn och loggor.
- Blanketterna inom kundservice tillhandahålls på två språk och staden övergår till att använda enbart tvåspråkiga blanketter.
- En webbportal med samlad information om vård och tjänster på svenska för ungdomar skapas.

Rekrytering och fortbildning av svenskkunnig personal

- Rekryteringen beaktar alltid behovet av språkkunskap.
- Verken ser till att personalen kan fortbilda sig språkligt på arbetstid och samarbetar i frågan med Oiva Akatemia, Helsingfors arbis (svenska) och Helsingin suomenkielinen työväenopisto (finska).

Upphandling

- Varje verk beaktar språkliga kvalitetsaspekter vid upphandling och ställer upp språkliga kriterier för det som upphandlas. Verken följer upp kvaliteten på den upphandlade servicen och produkterna också ur en språklig synvinkel, och reklamerar vid behov.

Stadskansliet
Personalavdelningen

15.4.2016

- Personalavdelningen ser över stadens instruktioner om språkkunskapskrav för tjänster och befattningar och uppdaterar instruktionerna som kompletterar språkstadgan och förvaltningsstadgans 24 §.
 - Principerna för språktilläggen ses över och alla verk följer samma regler för hur de utbetalas.
 - Personalavdelningen kompletterar stadens interna rekryteringsmaterial med anvisningar om beaktande av språk och tillägger i sitt material modellen för hur en god rekrytering går till.
 - Allt marknadsföringsmaterial om Helsingfors som arbetsgivare finns översatt till svenska. Tvåspråkigheten lyfts fram också i det finskspråkiga materialet.
 - ”Helsinki-rekry” görs helt tvåspråkigt.
- IT- och kommunikationsavdelningen
- Stadskansliets kommunikationsstrategi tar ställning till hur man kan utnyttja webben och de sociala medierna för den tvåspråkiga informationen.
 - Anvisningarna för kommunikation och information i stadens verk och affärsverk uppdateras och förtydligas beträffande information och marknadsföring på svenska.
 - I delaktighetsprojekt på kommunal nivå skapas en modell som beaktar språkperspektivet.
 - Stadens responssystem utvecklas så att feedbacken om service på svenska följs upp systematiskt.
 - Servicekartan utvecklas så att den svenskspråkiga servicen beaktas och ämbetsverken ombeds ge information om sina svenskspråkiga tjänster.
 - Invandrare informeras om möjligheterna att integreras antingen på finska eller på svenska (i samarbete med Helsingfors arbis), om de två parallella skolsystemen och om annan service på språklig grund.
- Näringslivsavdelningen
- Stadskansliets näringslivsavdelning erbjuder rådgivning och material i tillräcklig grad också på svenska via FöretagsHelsingfors, Respa och Framtidsdisken för unga.
- Helsingfors arbis
- Helsingfors arbis ansvarar för integrationen av invandrare på svenska.
- Faktacentralen
- ”Helsingfors tillstånd och utveckling” utarbetas en gång per fullmäktigeperiod (välfärdsberättelse). I den eller i en bilaga till

15.4.2016

den inkluderas ett avsnitt om nuläget för den svenskspråkiga befolkningen.

- Tiekens publikationer, arkivtjänster och webbtjänster finns delvis tillgängliga på svenska. Till exempel i publikationerna har åtminstone förorden och sammanfattningarna översatts till svenska. I statistikproduktionen beaktas situationen för den svenskspråkiga befolkningen bättre än i nuläget.
- De svenskspråkiga anställda erbjuds beroende på efterfrågan fortbildning, kurser och studiecirkel också på svenska.
- Den information om svenskspråkiga som gett respons och som finns i Helsingfors stads responsystem analyseras (om informationen finns tillgänglig).

Idrottsverket

- Idrottsverket utvecklar ett svenskt samarbete mellan huvudstadsregionens idrottsverk gällande information och verksamhet.
- Ett samarbete med Helsingfors arbetsinleds och gäller både samordning av kursverksamhet och informationen om motionskurser.

Kulturcentralen

- Kulturcentralen har en heltidsanställd svenskspråkig informatör.
- Alla kulturhus producerar mera svenskt innehåll.
- Tvåspråkigheten beaktas vid rekrytering.

Stadsbiblioteket

- Marknadsföringen av kampanjer och dylikt som riktar sig till den breda publiken (d.v.s. alla användare) skall vara tvåspråkig.
- Den svenska biblioteksservicen följer samma utveckling och trender som den finska.
- Centrumbibliotekets svenska service beaktas i planeringskedjet.

Ungdomscentralen

- Det svenskspråkiga ungdomsarbetet är en fast del av ungdomscentralen och en resurs som i samarbete med de finska ungdomsarbetsenheterna främjar tvåspråkigheten i ungdomarnas Helsingfors.
- Ungdomsarbetet i Helsingfors utförs i de ungas egna verksamhetsmiljöer, till exempel i skolor. Olika modersmål får inte vara en åtskiljande faktor utan bör ses som en resurs. De ungas eget modersmål tryggas och stärks genom att erbjuda lokalteter och aktiviteter för fritiden också på svenska.

15.4.2016

- Ungdomscentralens svenska ungdomsarbetsenhet stärker samarbetet med utbildningsverkets linje för svensk dagvård och utbildning och utvecklar samarbetsformer också med andra svenskspråkiga aktörer inom kultur- och fritidsbranschen, både inom den kommunala och den tredje sektorn.
- Servicepunkten för unga och projektet Ohjaamo förenas och våren 2015 öppnas tjänsten för ungdomar. I den här helheten får ungdomar service på båda inhemska språken.

Utbildningsverket, linjen för svensk dagvård och utbildning

- Linjen för svensk dagvård och utbildning har en heltidsanställd informatör.
- Linjen för svensk dagvård och utbildning samarbetar aktivt med Helsingfors universitet och Åbo Akademi kring den svenska lärarekryteringen. En tjänsteman på Linjen för svensk dagvård och utbildning får i uppgift att fungera som kontaktperson till universitetet.

Social- och hälsovårdsverket

- Den språkliga servicen beaktas automatiskt då man gör ändringar i organisationen och verksamheten, särskilt i samband med social- och hälsovårdsverkets nya servicenätverksplan.
- Tillräckliga svenskspråkiga personalresurser tryggas i de svenskspråkiga centraliserade teamen.
- Verket satsar systematiskt på rekrytering av svenskspråkig personal inom de serviceformer där språkkunnig personal saknas.
- Social- och hälsovårdsverkets interna instruktion för språklig service uppdateras, särskilt i fråga om socialtjänster.
- Social- och hälsovårdsverket har en egen heltidsanställd svenskspråkig informatör.
- Man stärker samarbetet såväl mellan de team och anställda som betjänar svenskspråkiga klienter som med övriga svenskspråkiga aktörer, läroanstalter och tredje sektorn.

Barnomsorgsverket

- Den svenskspråkiga lekparcsverksamheten utvecklas i samarbete med Linjen för svensk dagvård och utbildning.

Anskaffningscentralen

- Språket beaktas i upphandlingsprocesserna och instruktioner om detta skrivs in i upphandlingshandboken.
- Vid anskaffning av datasystem beaktas språkkraven redan i upphandlingskedet.

15.4.2016

Bilaga 1 om grupperingarna och prioriteringarna har formulerats utifrån den diskussion som fördes vid sammanträdet 3.3.2016.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.4.2016

5 § Tvåspråkighetskommitténs sammanträden år 2016

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutar hålla sina sammanträden på stads-
huset under höstperioden 2016

12.8.2016 kl. 13 (tema: följebrev)

14.9.2016 kl. 14 (tema: tvåspråkigheten inom social- och hälsovårds-
väsendet)

12.10.2016 kl. 14 (teman: delaktigheten på två språk och beredningen
av förvaltningsstadgan)

17.11.2016 kl. 14 (teman: tvåspråkighetsfrågor med anknytning till
personalen och kommunikationen)

9.12.2016 kl. 14 (tema: remissdebatt för strategiarbetet 2017–2021)

Tvåspråkighetskommittén beslutade samtidigt att ordföranden på
grund av att ärendena är få eller av någon annan särskild orsak kan
inställa ett sammanträde eller ändra tidpunkten för ett sammanträde
under den fastslagna sammanträdesdagen. Ändringarna meddelas
minst en vecka före sammanträdet.

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt 3 § i Helsingfors stads förvaltningsstadga sammanträder varje
organ vid de tidpunkter som det beslutat och dessutom på kallelse av
ordföranden eller, då han är förhindrad, av vice ordföranden.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.4.2016

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1–5 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

1–5 § i protokollet

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 91 § i kommunallagen

15.4.2016

KAKSIKIELISYYSTOIMIKUNTA
TVÅSPRÅKIGHETSKOMMITTÉN

Marcus Rantala
puheenjohtaja
ordförande

Susanna Saarinen
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Lena Sjöberg

Thomas Wallgren